

Screeningový program má zabránit nárůstu onemocnění rakovinou děložního čípku

Celorepublikový screeningový program zaměřený na včasný záchyt karcinomu děložního čípku zahájilo na začátku letošního roku Ministerstvo zdravotnictví ČR. Navazuje tak na program pro screening nádoru prsu, který v České republice úspěšně probíhá od roku 2002. Pravidelné preventivní prohlídky jsou pro ženy nejdostupnější ochranou před onemocněním zhoubnými nádory. Hlavním záměrem ministerstva je nabídnout ženám kvalifikovaná preventivní vyšetření děložního čípku v akreditovaných laboratořích splňujících kritéria moderní diagnostiky.

„Cílem screeningu je zvýšit včasnost záchytu zhoubných nádorů a přednádorových stavů, a tím snížit úmrtnost na rakovinu děložního čípku v České republice,“ říká náměstkyně pro zdravotní péči Markéta Hellerová a doplňuje: *„Ročně zaznamenáváme v průměru 1000 nových případů, z toho 400 pacientek bohužel tomuto onemocnění podlehne. Přitom výskyt karcinomu děložního čípku se v zemích s vysoce funkčním screeningem snížil téměř o 80 %. Věřím, že podobný úspěch zaznamenáme i u nás.“* Úspěšnost screeningových programů však závisí z velké míry na ženách a jejich ochotě docházet na pravidelné gynekologické prohlídky. *„V České republice je účast žen na preventivních prohlídkách u gynekologa zatím nižší, než v zemích, kde funguje organizovaný screening. Tuto situaci hodláme změnit,“* upozorňuje MUDr. Vladimír Dvořák z České gynekologické a porodnické společnosti.

Ke zlepšení situace by měla přispět dohoda se zdravotními pojišťovnami zavádějící pravidelné informování žen ve věku 25 až 60 let, které dva roky nenavštívily svého gynekologa, o možnostech preventivního vyšetření hrazeného z prostředků veřejného zdravotního pojištění. *„Nedostaví-li se žena ani na tuto prohlídku, je pak informována každý následující rok,“* dodává Hellerová. Velmi důležitá je také zkušenost pracoviště, které hodnotí cytologické stěry. Pracoviště, která dělají minimum těchto hodnocení, nemají dostatek zkušeností a hrozí u nich větší riziko omylu. Aktuální seznam akreditovaných laboratoří zařazených do programu průběžně zveřejňují Česká gynekologická a porodnická společnost, Společnost klinické cytologie a Společnost patologická. Tato zařízení musí splňovat technické, personální i věcné podmínky stanovené ministerstvem, které jsou nezbytné pro zajištění správného postupu při vyhodnocování cytologických stěrů. Pouze těmto zařízením bude zdravotními

pojišťovnami hrazen nový jednotný screeningový kód, pod kterým budou lékaři vykazovat odběr cytologického stěru.

„Přínosem screeningového programu je i sjednocení kódů pro úhradu preventivní cervikovaginální cytologie. Zároveň je v úhradové vyhlášce zohledněn plánovaný nárůst počtu vyšetření,“ připomíná novinku zejména pro lékaře a pojišťovny Markéta Hellerová. Program navíc nařizuje cytologickým laboratorům vést evidenci uskutečněných screeningových vyšetření, která přispěje k přesnější evidenci karcinomu děložního čípku v České republice.

Rakovina děložního čípku představuje obrovskou zdravotní, psychologickou a sociální zátěž pro každou ženu. Je druhou nejčastější rakovinou postihující ženy. Podle údajů WHO na ni zemře každoročně celkem 270 tisíc žen a každý rok je diagnostikováno asi 500 tisíc nových případů onemocnění. V Evropě každým rokem přibývá 60 tisíc žen s rakovinou děložního čípku a 30 tisíc žen této zákeřné nemoci podlehnou. **„Ženy často nevědí, proč by měly chodit na pravidelné gynekologické prohlídky spojené s odběrem cytologického stěru. Právě tento stěr však dokáže odhalit změněné buňky na povrchu děložního čípku, a tím umožnit vhodnou léčbu,“** říká MUDr. Vladimír Dvořák z České gynekologické a porodnické společnosti.

Pro více informací kontaktujte Ministerstvo zdravotnictví ČR, tel.: 224 972 166

Mgr. Tomáš Cikrt, e-mail: tis@mzcr.cz